

ВЫНСЬӦДӦМА

Коми Республикаса Вескӧдлан котырлӧн
2020 во лӧддза-номъя тӧлысь 15 лунся 304 №-а шуӧмӧн
(17 №-а содтӧд)

“Потводельежд” республика тӧдчанлуна
канму вӧр-ва заказник йылысь

ПОЛОЖЕНИЕ

1. Панас

“Потводельежд” республика тӧдчанлуна канму вӧр-ва заказник (водзӧ – заказник) артмӧдӧма “Коми АССР-ын вӧр лӧдзанінъясын сус пу видзӧм да сус пу заказникъяс да вӧр-ва памятникъяс индӧм йылысь” Коми АССР-са Министръяс Сӧветлӧн 1967 во йирым тӧлысь 16 лунся 408 №-а шуӧмӧн.

Заказник лӧӧ республика тӧдчанлуна торйӧн ёна видзан вӧр-ва мутасӧн (водзӧ – ООПТ) да сылӧн эм биологическӧй (ботаническӧй) нырвизь.

ООПТ-лӧн тыр ним: “Потводельежд” республика тӧдчанлуна канму вӧр-ва заказник.

ООПТ-лӧн дженъыд ним: “Потводельежд” заказник.

Заказниксӧ артмӧдӧма вына кадколаст урчиттӧг да заказниклӧн мудоръясын меститчысь му участокъяссӧ вӧдитчысьяслысь, кутысьяслысь да кийн кутысьяслысь босьттӧг.

Заказник котыртан да сійӧс уджӧдан юкӧнын канмусянь вескӧдлӧмыс, заказник видзан да сыӧн вӧдитчан юкӧнын канму дӧзьӧрыс збыльмӧдсӧ Коми Республикаса Вескӧдлан котырӧн уполномочитӧм Коми Республикаса олӧмӧ пӧртысь власьт органӧн да (либӧ) сылӧн ведомствоувса канму учреждениеӧн, кодлы сетӧма лӧсялана уджмогъяссӧ (водзӧ –

заказникӧн вескӧдлысь орган).

2. Заказник артмӧдан медшӧр могъяс да сылӧн могъяс

2.1. Заказниксӧ артмӧдӧма сы могысь, медым видзны дівывса сибирса пожӧм (*Pinus sibirica*).

2.2. Заказниклӧн шӧр могъяс:

шоча паныдасян быдмӧг сикаслысь олан ин видзӧм;

лӧсьӧдны условиеяс, медым позис туявны вӧр-ва комплексъясн естественнӧй процессъяссӧ да видзӧдны налӧн состояние бӧрся.

3. Заказниклӧн меститчанін да площадь

3.1. Заказник меститчӧ “Кӧрткерӧс” муниципальнӧй районса муниципальнӧй юкӧнлӧн мутасын Висер сиктсаянь войвылӧ 14 км ылнаын, Шойнатыса лесничестволӧн Висерса участковӧй лесничестволӧн 2, 3 кварталъяслӧн мудоръясын.

Заказник меститчанінлысь карта-схемасӧ вайӧдӧма тайӧ Положение дорӧ 1 содтӧдын*.

3.2. Заказник мутаслӧн площадьыс лоӧ 735 га.

---

* Оз йӧзӧдсы.

4. Заказниклӧн мудоръяс

4.1. Заказниклӧн мудорыс мунӧ Шойнатыса лесничестволӧн Висерса участковӧй лесничестволӧн 2 кварталса 19 выделлӧн рытив-войвыв помсянь 2 кварталса 19, 14, 16, 17 выделъяслӧн войвыв мудорті, 2 кварталса асывыв мудорті, 3 кварталса 38 выделлӧн войвыв мудорті, 3 кварталса 38, 43, 49 выделъяслӧн асывыв мудоръясті, 49 выделса лунвыв да рытиввыв

мудоръясті, 2 кварталса асыввыв, лунвыв да рытиввыв мудорті заводитчан чутөдз.

Заказниклөн мудорё тшөтш ставнас пырöны Шойнатыса лесничестволөн Висерса участковой лесничестволөн 2 кварталса 13, 15, 18, 20-62 выделъяс.

4.2. Заказниклысь мудоръяссö петкөдлöма карта-схема вылын тайö Положение дорö 2 содтöдын*.

---

* Оз йöзöдсы.

5. Заказниклөн мудоръясын меститчöм видзан вөр-ва комплексъяс да налөн компонентъяс

Торйөн ёна видзан вөр-ва комплекс меститчö Висер юлөн ковтысын (Эжва юлөн веськыд вож) да артмö вөр массивъясысь, кутшöмъясöс юкöны ыджда серти нейджыд увтасінса нюръяс, тыяс да шоръяс.

Быдмөгъяс му веркöсын ыджыдалöны ичöt продуктивносъта, ёнджыкасö пöрысь лыска вөр – пожöма яг (*Pinus sylvestris-ысь*) да козъя вөр (*Picea obovata-ысь*). Сибирса пожöм (*Pinus sibirica*), кутшöмöс пыртöма Коми Республикаса гöрд небöгö (2019), паныдасьö заказникын туруна-нюра да нитшка сикасьяслөн пожöма пуктас да кöкшабди да туруна-нюра сикасьяслөн козъя пуктас пöвстын шоч сорас моз. Пуяслөн медыджыд арлыдыс – 40 во, пучерлөн кузътаыс 5 м да кызтаыс 14 см. Тшöкыда паныдасьö сус пулөн дзоньвидза понöль, но сійö этша участвуйтö выльмöдöмын (5-10 % став понöль лыдысь).

6. Заказник торйөн ёна видзан режим

6.1. Заказниклөн мутасын оз позь вöчны овмöс нуöдан да мукöд удж, мый вöсна вермас торксыны экосистемаяслөн дзоньлуныс, сы лыдын:

- 1) капиталнӧя стрӧитчан объектъяс стрӧитӧм;
- 2) линейнӧй объектъяс стрӧитӧм, тайӧ Положениелӧн 6.2 пунктын индӧм случайяс кындзи;
- 3) вӧр пуктасъяс кералӧм, санитарно-оздоровительнӧй мероприятиеяс, пӧжарысь видзчысьӧмсӧ могмӧдан мероприятиеяс нуӧдӧгӧн кералӧмъяс, кварталнӧй прӧсекаяс, визирьяс кералӧм, весалӧм, туйяс, кутшӧмъяс эмӧсь, видзӧм могысь кералӧмъяс, а сӧдзжӧ вӧчны позяна удж сикасъяскӧд йитчӧм мукӧд кералӧм кындзи;
- 4) вӧр бурмӧдӧм вӧр культураяс лӧсьӧдӧмӧн, вӧр участокъясын, кӧнӧ вӧр пуктасъясыс кулӧмаӧсь либӧ тшыкӧмаӧсь пӧжарьяс, лӧк организмъяслӧн тӧдчӧм вӧсна, а сӧдзжӧ вӧр участокъясын вӧр бурмӧдӧм кындзи, кӧнӧ санитарнӧй могъясын нуӧдӧсны ӧтпомся кералӧмъяс;
- 5) абу пуа вӧр ресурсъяс, вӧрса сӧян-юан да бурдӧдан быдмӧгъяс заптӧм да чукӧртӧм, индӧм ресурсъяссӧ да быдмӧгъяссӧ гражданаӧн асланыс могъяс вылӧ заптӧм да чукӧртӧм кындзи;
- 6) древесина да живица заптӧм;
- 7) геологическӧй, ботанической, зоологической да мукӧд коллекция чукӧртӧм, наука-туялан могъяс вылӧ найӧс чукӧртӧм кындзи заказникӧн веськӧдлысь органкӧд сӧгласуйтӧмӧн;
- 8) прӧмыслӧвӧя кыйсьӧм да промышленнӧя чери кыйӧм;
- 9) туйясысь, кутшӧмъяс эмӧсь, да торйӧн индӧм местаясысь бокрын механизируйтӧм транспортлӧн ветлӧм да сулалӧм (заказник видзӧм серти мероприятиеяс, а сӧдзжӧ вӧр-ва комплексъяс да объектъяс), механической транспорт средствояс кындзи, кодъяс ветлӧны да сулалӧны тӧвся периодӧ, лым эжӧд усьӧм бӧрын мусин, быдмӧгъяса му веркӧс да вӧр пуктасъяс жугӧдтӧг;
- 10) туаян (корсысян, геофизической, геологоразведочнӧй) уджъяс, муывьса механизируйтӧм средствоясӧн вӧдитчӧмкӧд да му веркӧс да быдмӧгъяс тшыкӧдӧмкӧд абу йитчӧм уджъяс кындзи;
- 11) мупытшса озырлун туялӧм да перйӧм;

12) заказниклысь мутассö ёгöсьтöм да нййтчöдöм, а сідзжö производство да потребление шыбласьяссö меститöм (видзöм да гуалöм), ортсö лэдзан ва нуödöм;

13) химия препаратъяс да мувердас видзöм да наöн вöдитчöм;

14) му веркöс да быдмөгъяс тшыкöдöм, вöчны позяна удж сикасъяс збыльмöдöм кындзи;

15) аншлагъяс, шлагбаумъяс, стендъяс, мудор петкöдлысь сюръяс, мукöд юöртан пас да индалысь, экологическöй ордымъясса да шойччан местаясса оборудование бырöдöм да торкöм, пуяс вылын гижалöм да пасъяс вöчöм.

6.2. Заказниклön мутасын позьö:

1) нуödны наука-туялан, экология боксянь тöдöмлун сетан, шойччöдан да туризм удж заказникön веськöдлысь органкöд сöгласуйтöмön;

2) оланпастэчасөн урчитöм пöрадокын любительскöя да спортивнöя кыйсьыны;

3) оланпастэчасөн урчитöм пöрадокын любительскöя да спортивнöя кыйны чери;

4) котыртны да нуödны вөр овмös, нуödны вөръясын пöжарысь да санитарнöй боксянь видзчысьöмсö могмöдан, вөр бурмöдан да вөр бöрся дöзьöритан мероприятиеяс вөр йитöдъяс ладмöдан юкöнын оланпастэчасөн урчитöм пöрадокын тайö Положениелön 6.1 пунктса корöмъяс тöд вылын кутöмön;

5) линейнöй объектъяс стрöитöм, выльмöдöм да могмöдöм кындзи, кор найös меститöм да уджöдöм вылö мöд позянлуныс абу, а сідзжö заказниклысь уджалöмсö могмöдöм, заказникön веськöдлысь органкöд сöгласуйтöмön;

6) линейнöй объектъяс капитальнöя дзоньталöм заказникön веськöдлысь органкöд сöгласуйтöмön;

7) абу капитальнöй стрöйбаяс да сооружениеяс стрöитöм, кутшöмъяс йитчöмаöсь вöчны позяна удж сикасъяс збыльмöдöмкöд;

8) нуодны овмӧс да мукӧд уджлысь мӧд сикасьяс, мыйысь абу ӧлӧдӧма вӧр-ваӧн вӧдитчан да гӧгӧртас видзан юкӧнын оланпастэчасӧн да тайӧ Положениеӧн, оланпастэчасӧн урчитӧм пӧрадокын.

7. Бӧртас

7.1. Заказниксӧ, сы лыдын сылӧн мутасын меститчӧм вӧр-ва комплексъяссӧ да налысь компонентъяссӧ, видзӧны вӧр-ваӧн вӧдитчан да гӧгӧртас видзан юкӧнын оланпастэчас серти.

7.2. Заказниклӧн вӧр-ва комплексъяслы лектор вӧчан грӧз артмӧм дырйи сылӧн мутасын вӧчны поэяна удж сикасьяссӧ дзескӧдӧны, недыр кад кежлӧ дугӧдӧны либӧ дугӧдӧны оланпастэчасӧн урчитӧм пӧрадокын.

7.3. Заказниклысь мутассӧ места вылын индӧны ӧлӧдан да юӧртан пасъяс сувтӧдӧмӧн, а сӧдзжӧ торйӧдӧны тематическӧй картография материалъяс вылын.

7.4. Заказниклӧн вӧр-ва комплексъяслы либӧ налӧн компонентъяслы вӧчӧм лекторсӧ колӧ вештыны Россия Федерацияса оланпастэчас серти.

7.5. Йӧзӧс, кодъяс мыжаӧсь заказник торйӧн ӧна видзан урчитӧм режим торкӧмын, кыскӧны кывкутӧмӧ Россия Федерацияса оланпастэчас серти.

7.6. Заказник торйӧн ӧна видзан урчитӧм режимлӧн уджалӧм да сӧйӧс могмӧдӧм серти мероприятиеяс збыльмӧдсьӧны Коми Республикаса республиканскӧй сьӧмкуд сьӧм тшӧт весьтӧ да оланпастэчасӧн абу ӧлӧдӧм мукӧд ӧшмӧс тшӧт весьтӧ.

Пасйӧд. Меститчанӧнсӧ опишитӧма Шойнатыса лесничестволысь 2013 вося вӧр овмӧс котыртан да нуӧдан материалъяс тӧд вылӧ босьтӧмӧн.